

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zdravotní péče v EU

Při každé cestě do zahraničí, ať už za prací nebo za zábavou, se alespoň na zlomek vteřiny v hlavě každého z nás objeví myšlenka „Co když se mi něco stane...“. A pak následují úvahy nad různými možnostmi cestovních pojištění, a jestli mají dnes ještě vůbec cenu a není to vlastně jen kampaň pojišťoven k zachování zaručených zisků. Vždyť přece v éře jednotného trhu, různých zásad rovnosti, nediskriminace a evropské regulace tolika oblastí musí existovat i nějaký jednotný standard celoevropské zdravotní péče hrazený z povinně placeného národního pojištění.

Toto je v zásadě pravda, ale pravidla (a zvláště ta unijní) nejsou nikdy na druhý pohled tak jednoduchá, aneb co by bylo pravidlo bez výjimek. Vše navíc komplikuje fakt, že kromě neplánované zdravotní péče zahrnující náhlé úrazy a nemoci lze v cizině využít lékařských služeb i na tzv. plánované zákroky.

Evropský průkaz zdravotního pojištění

Právě neplánovaná lékařská péče ovšem trápí všechny z nás zřejmě daleko nejvíce, takže se na ni zaměříme. Občan České republiky pojištěný u některé ze zdravotních pojišťoven na našem území má od roku 2004 právo na lékařské ošetření v jiném členském státě za stejných podmínek jako místní pojištěnci. K prokázání nároku stačí mít u sebe Evropský průkaz zdravotního pojištění vydávaný zdarma zdravotními pojišťovnami.[1] V tomto okamžiku přichází první zádrhel. Péče by sice měla být poskytnuta i bez průkazu, ale následně mohou nastat komplikace s jejím proplácením. A tím se dostáváme k druhému problému. Pokud je totiž péče bezplatná pro místní, nemusí za ni platit ani cizinec. V opačném případě se musí pacient připravit na účet zaslaný zdravotním zařízením nebo pojišťovnou (pokud není připojištěn na cesty). Poslední nástrahou pak je, že se evropský průkaz se za žádných okolností nevztahuje na náklady návratu do vlasti, na plánovanou zdravotní péči a na úhradu ošetření v rámci soukromé zdravotní péče.

Evropská unie minulý rok výslovně upravila základní práva pacientů v přeshraniční zdravotní péči v souladu s judikaturou Soudního dvora EU pomocí nové směrnice[2], přesto se na evropský průkaz lze spolehnout spíše v nouzových situacích.

Plánovaná péče

Ošetření v jiném členském státě si lze zvolit i dobrovolně a plánovaně za splnění jedné ze dvou základních podmínek. Lékařská péče buď není v mateřské zemi dostupná, i když je hrazena pojišťovnou, nebo hrozí vzhledem ke konkrétnímu zdravotnímu stavu velká časová prodleva při poskytnutí péče. Dále je vždy nutné mít pro plánované ošetření v zahraničí předběžný souhlas vlastní pojišťovny, aby nehrozilo, že nastanou komplikace s proplácením nákladů. Samotné proplácení se řídí totožnými pravidly jako u neplánované péče, tzn., s cizinci musí být zacházeno stejně jako s vlastními občany i při hrazení a zpětné refundaci nákladů léčby.

Závěr

Přestože platí základní pravidlo, že každý občan má EU nárok na zdravotní péči v zahraničí za stejných podmínek jako místní obyvatelé, neznamená to automaticky léčbu bezplatnou. V různých

státech fungují zdravotní systémy na jiné bázi a spoluúčast pacientů se velmi liší. Cestovní přípojištění tedy není žádným přežitkem minulých dob.

Možností plánované péče v zahraničí se zatím v ČR příliš nevyužívá. Základní rada však zní, kontaktovat nejprve vlastní českou pojišťovnu. V případě nejasností nebo problémů však poslouží jako nejspolehlivější rádce nepřiliš známý ale jistě nejzasvěcenější orgán, který se nazývá Centrum mezistátních úhrad.[3]

Mgr. Petr Leyer,
Transparency International

Tento článek vzniknul v rámci informační kampaně Zastoupení Evropské komise v ČR o právech občanů EU pořádané společností [Naviga4, s. r. o.](#)

Praktické informací k tématu naleznete na stránkách [Vaše Evropa](#)

Hlavním cílem kampaně je zvýšit povědomí o právech občanů EU, a to jak mezi odbornou, tak mezi širokou veřejností. Příbuzným projektem je populární soutěž pro širokou veřejnost „[Občane EU, znáš svá práva? Pouč ostatní](#)“.

[1] Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#)

[2] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/24/EU o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči

[3] Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#)

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | [www.epravo.cz](#)

Další články:

- [Digital Fairness Act a influencer marketing - cesta ke konci roztříštěnosti regulace?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc leden 2026](#)
- [IATA Travel & Cargo akreditace v letectví - v čem spočívají její výhody?](#)
- [Digital Omnibus o AI: návrh nařízení o zjednodušení pravidel pro umělou inteligenci](#)
- [Rozhodčí nálezy vydané ruskými rozhodčími soudy a jejich uznání a výkon na území EU](#)
- [Environmentální tvrzení společností v hledáčku EU: Jak se vyhnout greenwashingu a obstát v nové regulaci?](#)
- [AIFMD II v České republice: Schvalovací proces a co čeká investiční společnosti](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc prosinec 2025](#)
- [GLP-1 v potravinářství: čekají nás v EU „GLP-1 friendly potraviny“?](#)

- [Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie o předběžné otázce - C-386/23 ze dne 30. dubna 2025 - Prolomení zákazu uvádět zdravotní tvrzení týkající se rostlinných látek?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc září 2025](#)